

DATUM: 18. 3. 2024

ZAČETEK PISANJA: 8. 52

KONEC PISANJA: 9. 35

2. PISNI PREIZKUS ZNANJA

Občutenje in zaznavanje, mišljenje in
ustvarjalnost, učenje

KRITERIJ:

13t–16t = zd (2)

16,5t–19,5t = db (3)

20t–23t = pdb (4)

23,5t–26t = odl (5)

Čas za reševanje: 40 min. Pazljivo preberite vsa navodila. Če kaj ni jasno, vprašajte.

Spodnje naloge rešite tako, da na črto zapišete odgovor oz. obkrožite črko pred pravilnim odgovorom. Vsaka naloga je vredna 1 točko, razen, če je označeno drugače. Naloge zaprtega tipa, pri katerih bo izbranih več odgovorov, nejasni popravki in nečitljivi zapisi bodo ocenjeni z 0 točkami.

BLIŽ. PODOB. LIR. M. POD. ZAP.

1) Pri poslušanju popevke združujemo glas pevca in zvoke različnih glasbil v celoto, ker jih poslušamo sočasno. Za katero **načelo zaznavne organizacije** gre?

Načelo bližine. ✓

2) Dražljaji so energetski procesi, ki prenašajo informacije iz zunanjega in notranjega okolja. Katera **vrsta dražljajev** omogoča nastanek občutka sluha?

Slušni dražljaji. (✓)

3) Kateri od naštetih dejavnikov bi lahko povzročil **tako iluzijo kot halucinacijo**?

A Megla.

B Zaljubljenost.

C Pomanjkanje spanja.

D Hrup.

ILUZ: narobe vidimo
HAL: izmišljamo si stvari,
ILUZ: narobe slišimo
HAL: /

4) Pohvala v učni situaciji predstavlja

A podkrepitev.

B brezpogojni odziv. ✓

C pogojni dražljaj.

D brezpogojni dražljaj.

5) Raziskovalci pri lajšanju alergij, kot je npr. seneni nahod, hkrati z zdravilom uvedejo neki prijeten vonj. Pri tem pričakujejo, da bo pozneje osebi že sam vonj olajšal simptome. Katero **vrsto učenja** pri tem upoštevajo? (1t)

Klasično pogojevanje ✓

V opisanem primeru prepozna... (1t):

Brezpogojni dražljaj: ~~Oseba vzame zdravilo~~ ✓

Brezpogojni odziv: Olajšanje simptomov alergije ✓

Pogojni dražljaj: Prijeten vonj ✓

Pogojni odziv: Olajšanje simptomov alergije ✓

6) 4-letni Marko si poskuša sam zavezati čevlje, potem ko mu je mama to pred kratkim razložila in pokazala. Za katero **vrsto učenja** gre in kateri **element** tega učenja je ponazorjen v primeru?

A Besedno učenje; zapomnitev.

B Modelno učenje; zapomnitev.

C Modelno učenje; izvajanje. ✓

D Besedno učenje; izvajanje.

7) Dopolni: Besedno učenje nižje
ravni se osredotoča na zapomnitev ✓

besednega gradiva brez globljega razumevanja njegovega pomena. Pri tem učenju se ustvarjajo asociativne povezave med posameznimi besedami ali simboli, ki se ne spreminjajo.

8) Matjaž želi na novo urediti svoje stanovanje. O kateri **fazi ustvarjalnega procesa** govorimo; če se med kolesarjenjem v naravi nenadoma spomni, da bi na eno celo steno naslikal motiv narave?

Iluminacija ✓

REALISTIČNO

9) Kaj pomeni **domišljijско** mišljenje? Razloži s primerom iz vsakdanjega življenja (1t). Katera vrsta mišljenja je nasprotna domišljijскому (1t)?Domisljijско mišljenje pomeni to, da osebe v procesu mišljenja uporabi pojme, ki presegajo realnost in so izmišljeni. Primer je to, da moraš ^{praktično} zasnovati mešanico med različnimi živalskimi vrstami, spomni pa se na samoroge. ✓
Nasprotna vrsta je realistično mišljenje. ✓

-11 40

10) Poznamo različne vrste mišljenja. Znani psiholog Guilford deli mišljenje na konvergentno in divergentno. Kaj je najmanj značilno za **divergentno** mišljenje?

- A Rešitve so nenavadne in izvirne.
- B Merijo ga s testi ustvarjalnosti.
- C Daje različne rešitve problema.
- D Temelji na logičnem razmišljanju.

11) Janko je pri testu ustvarjalnosti o možni uporabi sponke zapisal, da jo uporabljamo za spenjanje listov papirja ali kot obesek za ključke. **Peter** je zapisal, da iz več sponk lahko izdelamo zaveso ali odklenemo vrata, če smo pozabili ključke. **Miha** pa je zapisal, da jih uporabljamo za spenjanje listov, razvrščanje gradiv ali za kazalo, kje smo ostali pri branju knjige. Kdo je dobil največ točk po merilu **originalnosti**? Peter. (1t)

Kaj pa **fluentnosti**? Miha. (1t)

12) Iz okolja na nas nenehno deluje veliko dražljajev, na katere smo bolj ali manj pozorni.

- A) Opredelite pozornost ter opišite lastnosti treh *zunanjih* dejavnikov pozornosti. ^{ČUSTVA POTRČJE} (4t)
- B) Predlagajte dve preventivni aktivnosti, ki bi ju namenili dijakom – bodočim voznikom – za varno ravnanje v prometu, pri čemer želimo vplivati na *notranje* dejavnike pozornosti. Notranje dejavnike, ki ste jih upoštevali, tudi navedite. (4t)
- C) Presodite in pojasnite uporabo psiholoških spoznanj o dejavnikih pozornosti, ki se uporabljajo pri oglaševanju (dve presoji in pojasnitvi – lahko na primerih). (4t)

A) Pozornost je proces osredotočanja na določen dražljaj. ~~Defin~~
~~Na ^{modalnost} ~~čustva~~ potrebe in znanje lahko vplivajo zunanji dejavniki.~~
~~To pogosto izrabljajo oglaševalci.~~ ~~Modalnost dražljaja je to, da uporabimo ^{barve} ~~zelo~~ ki pritegnejo pozornost (rdeča, rumena) ali pa uporabimo visoke zvoke.~~ Ponavljjanje dražljaja je to, da se dražljaj ves čas ponavlja. Primer je ^{bolj spreminjanje} utripajoča luč. Izstopanje dražljaja pa je to, da dražljaj močno izstopa iz okolice (na primer ^{erna} ~~mačka~~ v beli sobi).

B) ^{Dijakom} Pokažemo nazorne slike prometnih nesreč. Tako močno vplivamo na njihova čustva in jih lahko odvrnemo od vožnje, kar lahko posledično zmanjša število nesreč.

Dijakom lahko prav tako damo neko nadgradnjo CPP, kar vpliva na znanje. Posledično bodo še bolj varno vozili, kar zmanjša število nesreč.

C) Oglaševalci uporabljajo ~~predvsem dražljaje~~ ^{zunanje} dejavnike pozornosti za manipulacijo z nami. Psihologi so npr. spoznali, da rdeča barva močno vpliva na našo pozornost, kar je izrabljeno tudi v raznih reklamah (npr. Coca Cola). Poleg tega so psihologi spoznali, da ponavljanje ključne besede (najpogostejše ime podjetja) vpliva na našo pozornost, ~~Primer tega hkrati~~ pa se tako tudi lahko debma naučimo oglasa, saj se med drugim učimo tudi na podlagi ponavljanja. Primeri takih reklam so nadležni oglasi na radiu, ki vsako sekundo povejo eno značilnost podjetja (npr. dostava, slastna hrana) in nato ime podjetja (npr. Pizerija 123).

Zelo dobro!